

gerne føres offentligt eller i en særlig stor Forsamling af Interesserede, i hvilket Tilfælde der ogsaa bliver Trang til en udenforstaaende Leder.

Det bør selvfølgelig staa Parterne frit for at vælge til Forhandlingsleder, hvem de ønske; men det vilde formentlig være ønskeligt, om der altid var Adgang til derom at henvende sig til det Offentlige, og det ligger da nær at give den officielle Forligsmænd til Opgave, naar Parterne paakaldte hans Hjælp, efter Skøn enten selv at tage Forsæde ved Forhandlingerne eller stille en passende Forhandlingsleder til Disposition f. Eks. i Mangel af anden Sekretæren ved den staaende Voldgiftsret — det vil være til Gavn for Voldgiftsretten, at Sekretæren faar den størst mulige Erfaring i de forskellige verterende Arbejdsstridigheder. Medens det naturligvis bør være Forligsmændens Pligt selv at lede Forhandlingerne, naar han paalægger Parterne at træde sammen, bør der formentlig gives ham Adgang til i saa Henseende at øve et Skøn, naar han opfordres af Parterne til at lede Forhandlingerne.

Ved Siden af den forhandlingsledende Funktion, som det Offentlige har Krav paa at faa udført, er der en anden Funktion, som formentlig ogsaa passende kan tildeles Forligsmænd:

Under Arbejdskonflikter pleje begge Parter at appellere til den offentlige Mening; begge Parter søge at erobre den offentlige Mening for sig, og det er derfor ikke at vente, at de Fremstillinger, som Parterne lade tilflyde Offentligheden, kunne være upartiske og ufarvede. Men den offentlige Mening har Krav paa at faa fuld Besked, og dette opnaas kun gennem et officielt Undersøgelserorgan. Ofte er en forudgaaende Undersøgelse ogsaa ganske uundværlig for en senere Mæglings- og Voldgiftsvirksomhed, og Overledelsen af denne Undersøgelservirksomhed synes det naturligt at henlægge til Statens officielle Forligsmænd, hvis Opgave det jo skulde være bestandig at have sin Opmærksomhed henvendt paa de Skridt, der burde foretages i Arbejdsfredens Interesse.

Det burde staa Forligsmænd frit for selv at foretage de ønskede Undersøgelser, men Hovedreglen maatte vistnok være den, at han kun i saa Henseende havde en dirigerende Myndighed, saaledes at han kunde begære visse Undersøgelser foretagne enten af Underdommeren paa det paagældende Sted, eller — om fornødent — af anden ham tildelt Medhjælp. I saa Henseende tænkes for mere almindelige Undersøgelser Vedkommende paa det statistiske Bureaus Assistance, og for mere specielle Undersøgelser tænkes her paa Sekretæren ved den staaende Voldgiftsret. Ifølge § 6 i Forslaget om denne Ret skal Sekretæren ogsaa for Voldgiftsretten udføre en vis Undersøgelserfunktion, og det vilde da være hensigtsmæssigt, om den samme Mand kunde anvendes til de heromhandlede ganske lignende Undersøgelser. Han burde da beklædes med samme Myndighed som en Underdommer til efter Forligsmændens Begæring at foretage Vidneafhøringer.

Saadanne offentlige Undersøgelser angaaende Forhold af civil Art ere ikke ukendte hos os, f. Eks. Forhør til Fastsættelse af en Persons Forsørgelsessted eller hans Kvalifikationer til at modtage Redningsmedaille.

Da de to Partiers Organisationer ere stærkt centraliserede, og begge Centralstyrelserne have Hovedkontorer i København, har jeg ment, at Ministeriet ikke for Tiden vilde finde Anledning til at udnævne mere end én Forligsmænd, men det skulde staa Ministeriet aabent at udnævne flere for forskellige Landsdele og — for at rekapitulere — enhver udnævnt Forligsmænds Funktion skulde være en tredobbelt: 1) at bringe Forhandling i Gang mellem de stridende og eventuelt lede Forhandlingen, 2) at bringe Sandheden i Stridsspørgsmaalet for Dagen og 3) eventuelt være virksom til Fremførelse af Mæglingsforslag. Forinden jeg gaar nærmere ind paa denne Funktion — at formulere Mæglingsforslag — skal den udenlandske Lovgivning kortelig omtales.